

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su slėginės įrangos tiekimu rinkai, suderinimo (nauja redakcija)

(COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD))

(2014/C 67/20)

Vienintelis pranešėjas **Antonello PEZZINI**

Europos Parlamentas, 2013 m. liepos 4 d., ir Taryba, 2013 m. liepos 16 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 ir 304 straipsniais, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su slėginės įrangos tiekimu rinkai, suderinimo

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD).

Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2013 m. spalio 2 d. priėmė savo nuomonę.

493-iojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2013 m. spalio 16–17 d. (spalio 16 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 142 nariams balsavus už, 2 – prieš ir 2 susilaukčius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) teigiamai vertina Komisijos atliktą darbą, susijusį su Europos teisės aktų dėl slėginės įrangos priderinimu prie tarptautiniu lygmeniu vykstančių pokyčių ir prie naujosios vidaus teisės aktų sistemos siekiant padidinti rinkos efektyvumą ir veiksmingumą ir supaprastinti procedūras nustatant esminius saugos reikalavimus, kuriuos slėginė įranga turi atitikti, kad galėtų būti teikiama vidaus rinkai.

1.2 Komitetas pritaria sprendimui šį suderinimą atlikti pasirenkant teisėkūros išdėstymo nauja redakcija metodą, t. y. „naujo teisės akto priėmimą, kai tame pačiame tekste inkorporuojami ir ankstesnio teisės akto esminiai pakeitimai“, taip priderinti Slėginių įrenginių direktyvą (97/23/EB) prie naujosios teisės aktų sistemos.

1.3 EESRK dar kartą primena, kad svarbu visapusiškai laikytis laisvo saugių ir reikalavimus atitinkančių prekių judėjimo principo, kad vienoje valstybėje narėje teisėtai parduodamus gaminius būtų galima be kliūčių parduoti visoje ES teritorijoje ir užtikrinti visišką gaminių atsekamumą ir suderintą, veiksmingą ir efektyvią rinkos stebėseną.

1.4 Komiteto nuomone, visos naujoje slėginių įrenginių direktyvoje numatytos prievolės ir procedūros turi būti taikomos laikantis proporcingumo principo sertifikavimo procedūrų ir sąnaudų požiūriu, visų pirma turint omenyje mažąsias įmones, neserijinius ar mažais kiekiais gaminamus produktus.

1.5 EESRK taip pat mano, kad svarbu vykdyti veiksmingesnę ir bendrą rinkos stebėseną, labiau suvienodinti paskelbtųjų atitikties vertinimo įstaigų, kurios turi atitikti privalomus ir aukštus kriterijus bei gauti paramą mokymams, kompetencijos lygi.

1.6 Būtina stebėti, kaip taikoma naujoji slėginių įrenginių direktyva, taip pat nepriklausomi ekspertai turėtų kas dvejus metus parengti ataskaitą ir ją pateikti Tarybai ir Europos Parlamentui.

1.7 Komiteto nuomone, reikėtų didesnę dėmesį skirti RAPEX sistemos surinktiems rodikliams, kurie padeda stebėti į rinką patenkančių reikalavimų neatitinkančių produktų mažėjimą ir pagerinti paskelbtųjų įstaigų atliekamų atitikties vertinimo paslaugų kokybę.

1.8 Komisijai suteikti naujosios direktyvos įgyvendinimo įgaliojimų taikymo sritis turi būti aiški ir skaidri, visų pirma turi būti laikomasi reikalavimo informuoti ir, kai reikia, konsultuotis su Parlamentu, Taryba ir valstybėmis narėmis.

2. Svarbiausi slėginės įrangos pardavimo aspektai

2.1 Teisės aktų suderinimas ir slėginė įranga

2.1.1 Prekyba vartotojų gaminiiais Sąjungos rinkoje 2008–2010 m. sudarė apie vieną mlrd. EUR, o suderintų ES sektorių – tiek vartotojų gaminių, tiek profesionaliam naudojimui skirtų gaminių – vertė siekė daugiau nei 2 100 mlrd. EUR.

2.1.2 Laisvas saugių ir reikalavimus atitinkančių prekių judėjimas yra vienas pagrindinių ES principų, o rinkos stebėseną yra viena svarbiausių vartotojų ir naudotojų apsaugos priemonių, kuria užtikrinama, kad į rinką nepatektų pavojingi ir reikalavimų neatitinkantys gaminiai.

2.1.3 Direktyva 97/23/EB dėl slėginių įrenginių (toliau – **Slėginių įrenginių direktyva**) labai svarbi siekiant:

— užtikrinti veiksmingą ir efektyvų sektoriaus vidaus rinkos veikimą,

— panaikinti kliūtis prekybai,

— užtikrinti aukštą gaminių saugos lygį.

2.1.4 Komitetas teigiamai įvertino teisės aktų sistemos priderinimą prie naujų prekių pardavimo vidaus rinkoje ⁽¹⁾ taisyklių priimančias prekes reglamentuojančių dokumentų rinkinį, kurį sudaro Reglamentas (EB) Nr. 765/2008 ⁽²⁾ dėl akreditavimo ir rinkos priežiūros (toliau – **NTAS reglamentas**) ir Sprendimas 768/2008/EB, kuriuo nustatoma bendroji gaminių pardavimo sistema (toliau – **NTAS sprendimas**). Komitetas yra pateikęs nuomonę, kurioje teigiamai vertinamas šis dokumentų rinkinys ⁽³⁾.

2.1.5 Komisija taip pat ketina priderinti Direktyvą 97/23/EB prie 2008 m. gruodžio 16 d. Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 (toliau – **KŽP reglamentas**) dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo ⁽⁴⁾ pagal jame numatytą naują klasifikavimą siekiant atsižvelgti į slėgio keliamą pavojų, susijusį su pavojingomis takiosiomis medžiagomis.

2.2 Priderinimas prie naujosios teisės aktų sistemos ir teisinis nuoseklumas

2.2.1 Apskritai visi sektoriaus ekonominės veiklos vykdytojai neatitikimo Slėginių įrenginių direktyvos reikalavimams problemą vertina kaip veiksnį, darantį neigiamą įtaką taisyklių besilaikančių įmonių konkurencingumui.

2.2.2 Turima omenyje nesąžininga konkurencija, kurią didžiąja dalimi lemia rinkos priežiūros mechanizmų trūkumai

ir neveiksmingumas: neveiksmingas trečiųjų šalių gaminių atsekamumas, paskelbtųjų įstaigų kompetencijos trūkumas ⁽⁵⁾, išskaitant tiesioginį NTAS sprendimo netaikymą.

2.2.3 Be to, poveikio vertinimai parodė, kad ekonominės veiklos vykdytojams kyla sunkumų dėl vis sudėtingesnės reglamentavimo aplinkos.

2.2.4 Vis dažniau tam pačiam gaminiui tuo pat metu taikomi keli teisės aktai, pavyzdžiui, KŽP reglamento dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo atveju: juo nustatytos naujos pavojingumo klasės ir kategorijos, kurios tik iš dalies atitinka naudojamas pagal dabartines nuostatas, kurios bus taikomos sektoriuje nuo 2015 m. birželio 1 d.

2.2.5 EESRK savo nuomonėje ⁽⁶⁾ dėl NTAS reglamento ir sprendimo jau yra pabrėžęs, kad „saugių ir kokybiškų gaminių pardavimo reikalavimų sugriežtinimas ir atnaujinimas yra labai svarbūs vartotojams, įmonėms ir Europos piliečiams“.

2.2.6 Į tai atsižvelgdamas EESRK teigiamai vertina Slėginių įrenginių direktyvos pritaikymą prie NTAS sprendimo siekiant užtikrinti didžiausią teisinį aiškumą pasirenkant teisėkūros išdėstymo naują redakcija metodą, t. y. „naujo teisės akto priėmimą, kai tame pačiame tekste inkorporuojami ir ankstesnio teisės akto esminiai pakeitimai. Naujasis teisės aktas pakeičia ir panaikina ankstesnįjį aktą ⁽⁷⁾“.

2.2.7 Komitetas taip pat palankiai vertina Direktyvos 97/23/EB priderinimą prie KŽP reglamento siekiant užtikrinti teisinį nuoseklumą, visų pirma, susijusį su slėginės įrangos klasifikavimu remiantis joje esančia taktąja medžiaga, nes nuo 2015 m. birželio 1 d. bus panaikinta Direktyva 67/548/EEB. Dėl šio priderinimo visoje ES bus įgyvendinama Jungtinėse Tautose (JT) tarptautiniu lygiu patvirtinta pasaulinė suderintoji cheminių medžiagų klasifikavimo ir ženklinimo sistema.

2.3 Ekonominės veiklos vykdytojų prievolės ir atsekamumo reikalavimai

2.3.1 Komitetas mano, kad ypač svarbūs gaminių atsekamumo reikalavimai ir ekonominės veiklos vykdytojų prievolės, visų pirma:

— importuotojai, įgaliotieji atstovai ir platintojai privalo tikrinti, ar gaminiai pažymėti „CE“ ženklais, ar pateikiami reikiami dokumentai ir atsekamumo informacija,

⁽¹⁾ OL C 120, 2008 5 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 218, 2008 8 13, p. 30; OL C 120, 2008 5 16, p. 1.

⁽³⁾ OL C 181, 2012 6 21, p. 105.

⁽⁴⁾ OL L 353, 2008 12 31, p. 1.

⁽⁵⁾ Paskelbtosios įstaigos – įstaigos, kurias valstybės narės yra paskelbusios Komisijai, atsakingos už atitikties vertinimą, atliekančios bandymus su gaminiiais, juos tikrina ir tvirtina atitiktį.

⁽⁶⁾ OL C 120, 2008 5 16, p. 1.

⁽⁷⁾ OL C 181, 2012 6 21, p. 105.

- gamintojai privalo teikti instrukcijas ir saugos informaciją vartotojams ir kitiems naudotojams lengvai suprantama kalba,
- užtikrinti atsekamumą visoje platinimo – gamintojai, igalio-tieji atstovai ir importuotojai – grandinėje,
- kiekvienas ekonominės veiklos vykdytojas privalo valdžios institucijoms nurodyti ekonominės veiklos vykdytojus, kurie jiems arba kuriems jie patiekė gaminį.

2.3.2 Turi būti visiškai užtikrintas visos į rinka patenkančios slėginės įrangos atsekamumas laikantis proporcingumo principo sertifikavimo procedūrų ir sąnaudų požiūriu, visų pirma turint omenyje mažąsias įmones, nesorijinius ar mažais kiekiais gami-namus produktus.

2.3.3 Taip pat svarbu vykdyti veiksmingesnę rinkos stebė-seną ir labiau suvienodinti paskelbtųjų atitikties vertinimo įstaigų kompetencijos lygį jas įpareigojant laikytis atitinkamų privalomų reikalavimų siekiant visiško jų veiklos nešališkumo ir veiksmingumo visoje Sąjungoje ir vienodų konkurencijos sąlygų visiems gamintojams.

2.3.4 Rodikliai, kuriais remiantis galima sumažinti į rinką patenkančių, tačiau reikalavimų neatitinkančių gaminių skaičių ir pagerinti vertinimo paslaugų kokybę, turi būti grindžiami RAPEX sistemos teikiama informacija ir apsaugos sąlygos paskelbimo procedūromis, nustatytomis vadovaujantis direktyva ir NANDO duomenų baze ⁽⁸⁾.

2.3.5 Komitetas mano, kad, naująją direktyvos redakcija suteikiant Komisijai įgyvendinimo įgaliojimus atsižvelgiant į 2011 m. vasario 16 d. Reglamentą (ES) Nr. 182/2011, turi

būti visiškai laikomasi reikalavimo informuoti Tarybą ir Europos Parlamentą ir, kai reikia, valstybes nares.

3. Bendrosios pastabos

3.1 Komitetas teigiamai vertina 1997 m. slėginių įrenginių direktyvos naują redakciją ir Komisijos atliktą darbą, susijusį su Europos teisės aktų dėl slėginės įrangos priderinimu prie tarp-tautiniu lygmeniu vykstančių pokyčių ir prie naujosios teisės aktų sistemos.

3.2 EESRK dar kartą primena, kad svarbu visapusiškai laikytis laisvo saugių ir reikalavimus atitinkančių prekių judėjimo prin-cipo, kad vienoje valstybėje narėje teisėtai parduodamus gami-nius būtų galima be kliūčių parduoti visoje ES teritorijoje užtik-rinant visišką gaminių atsekamumą ir suderintą, veiksmingą ir efektyvią rinkos stebėseną.

3.3 Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas proporcingumo sertifikavimo procedūrų ir sąnaudų proporcingumui, visų pirma turint omenyje mažąsias įmones, nesorijinius ar mažais kiekiais gami-namus produktus. EESRK mano, kad peržiūrint teisės aktą, kaip ir šio pasiūlymo atveju, turėtų būti ne tik pateikti poveikio vertinimai ir surengtos konsultacijos, bet ir parengtas išsamus poveikio MVĮ vertinimo dokumentas.

3.4 Tikslu vykdyti veiksmingesnę bendrą rinkos stebėseną ir užtikrinti vienodesnę paskelbtųjų atitikties vertinimo įstaigų kompetencijos lygį turėtų būti siekiama ne tik taikant nuobaudų skyrimo mechanizmus, bet, ir visų pirma, remiant tikslinio mokymo iniciatyvas Europos lygmeniu.

3.5 Būtina reguliariai tikrinti, kaip taikomas naujos redakcijos teisės aktas ir Sąjungos institucijoms, ir teikti periodines ataskai-tas, kurios turi būti rengiamos remiantis RAPEX duomenimis apie rinkoje prekiaujamos slėginės įrangos atitikimo pažeidimus ir saugumo reikalavimo nesilaikymą.

2013 m. spalio 16 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Henri MALOSSE

⁽⁸⁾ Žr. <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>.